

Akadálymentesítés mobilwebes környezetben

Témakörök

- n WAI
- n Mobiltelefonok/mobil böngészés előretörése
- n MWI

W3C – Web Accessibility Initiative (WAI)

- n <http://www.w3.org/WAI/>
- n Web Content Accessibility Guidelines
 - n 1.0: ajánlás (1999. máj. 5.)
 - n 2.0: javaslattevő (2008. nov. 3.)
 - n Részletesebb útmutató
 - n Understanding WCAG 2.0
 - n Technológiák sokszínűsége
 - n Szélesebb közönségnek

W3C – WCAG 2.0 fordítások

- n 2009 második felére
- n 800 oldal (közel 2 millió leütés)
- n Állami finanszírozás
 - n Szociális és Munkaügyi Minisztérium
 - n Fogyatékos Személyek Esélyegyenlőségéért Közalapítvány (TÁMOP Projekt)

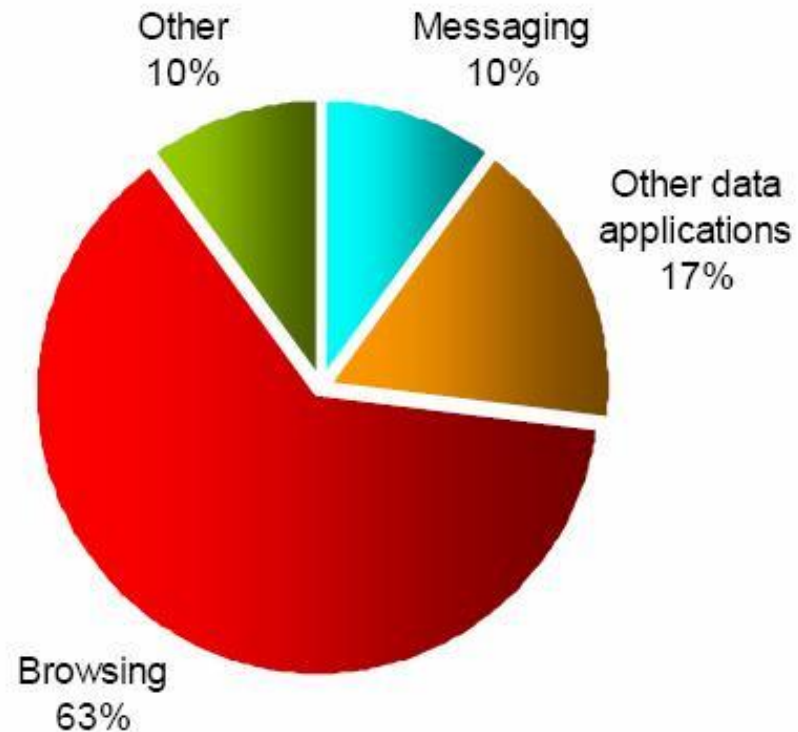
Fordításra kerülő dokumentumok

Dokumentum neve	Rövid leírása
<i>Introduction to Web Accessibility</i>	Bevezetés az akadálymentesítésbe
<i>Essential Components of Web Accessibility</i>	Átfogó kép az akadálymentesítési dokumentumokról és azok viszonyáról
<i>How WAI Develops Accessibility Guidelines through the W3C Process: Milestones and Opportunities to Contribute</i>	Átfogó kép az akadálymentesítési szabványokról és azok keletkezéséről
<i>WAI Quick Tips</i>	10 gyors tipp kezdőknek az akadálymentesítéshez
<i>Overview of the Web Accessibility Initiative</i>	A WAI kezdeményezés áttekintése
<i>Implementation Plan for Web Accessibility</i>	Útmutató cégeknek, hogy hogyan tervezzék az akadálymentesítési feladataikat
<i>Evaluating Web Sites for Accessibility: Overview</i>	Segítség honlapok akadálymentességének a teszteléséhez
<i>How People with Disabilities Use the Web</i>	Példák, hogy a sérült emberek hogyan használják a Webet (miért van szükségük akadálymentes oldalra)
<i>WCAG 2 FAQ</i>	Akadálymentességi anyaghoz kapcsolódó gyakori kérdések és válaszok
<i>Overview of WCAG 2.0 Documents</i>	A szabvány dokumentumainak és viszonyainak az áttekintése
<i>Developing a Web Accessibility Business Case for Your Organization: Overview</i>	Miért éri meg akadálymentesíteni a cégeknek
<i>Improving the Accessibility of Your Web Site</i>	Hogyan kezdjük neki egy cég honlapjának az akadálymentesítéséhez
<i>Techniques for WCAG 2.0</i>	Az akadálymentességi szabványnak való megfeleléshez részletes technikai útmutató
<i>Understanding WCAG 2.0</i> (TÁMOP-os forrásból fordításra kerül)	Az akadálymentességi irányelvek részletesen és elmagyarázva
<i>Web Content Accessibility Guidelines 2.0</i>	Akadálymentes honlapkészítés irányelvei.
<i>How to Meet WCAG 2.0</i>	Útmutató a WCAG 2.0 irányelveinek a betartásához.

Mobil böngészés előretörése

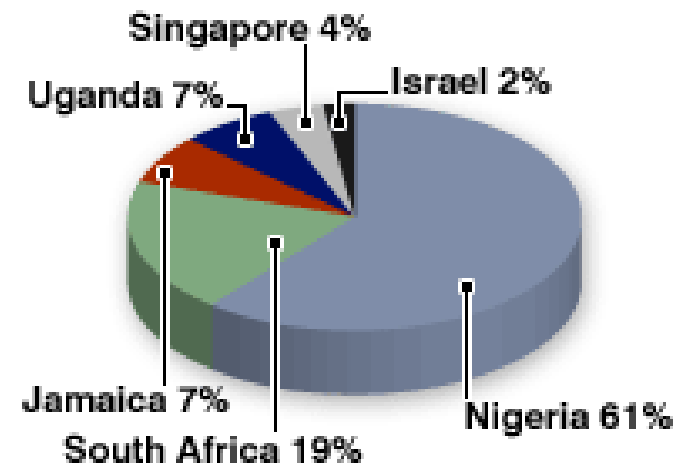
A webezés a legnagyobb adatforgalmat generáló szolgáltatás

Forrás: Nokia study, 2005.

Mobil böngészés előretörése

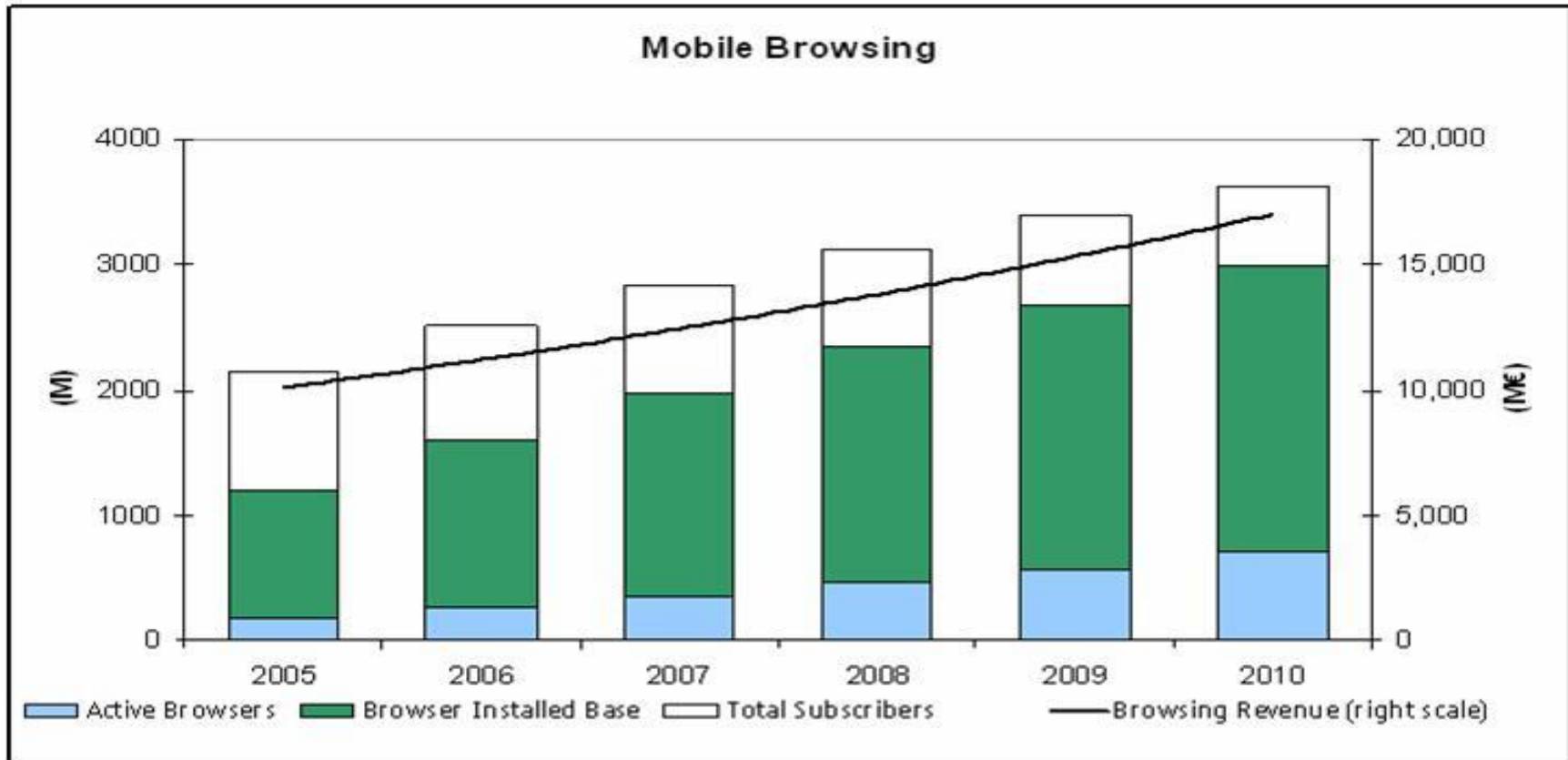
- n T-Mobile Web'n'Walk (korlátlan hozzáférés bizonyos szolgáltatásokhoz):
 - n 330 oldalletöltés havonta és felhasználónként
 - n 199%-os bevételnövekedés az adatforgalomban (SMS nélkül)
 - n Forrás: Opera, 2006 április
- n BBC
 - n BBC: 2005-ben kétszeresére nőtt a mobil tartalmak iránti kérések száma
 - n Közel 250 millió kérés naponta
 - n 28%-a a mobil felhasználóknak csak mobilról használja az oldalt, PC-ről nem
 - n Forrás: BBC, 2005. november

BBC International Wap usage
2006 July

<http://news.bbc.co.uk/1/hi/world/africa/4795255.stm>

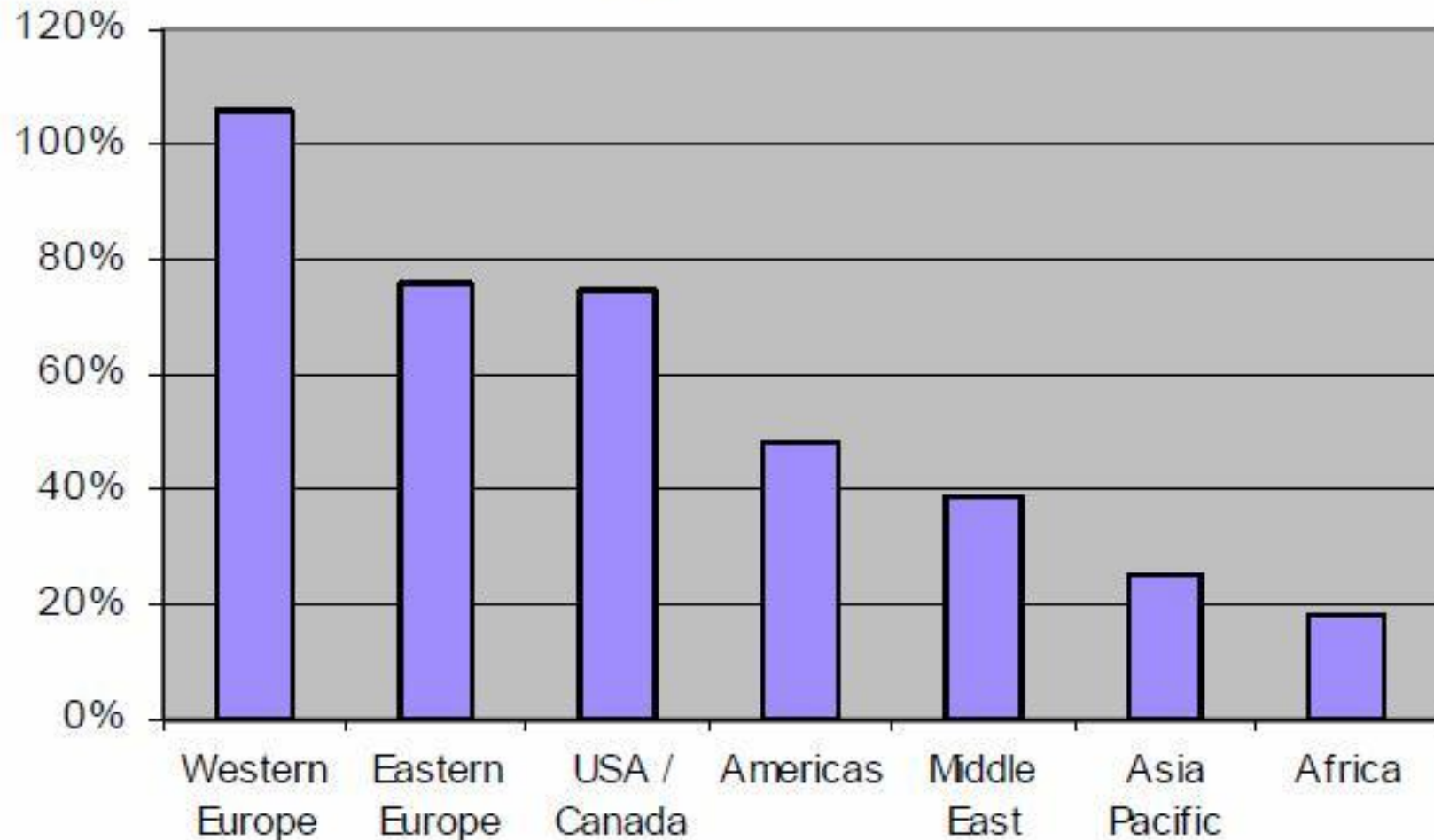
Mobil böngészés előretörése

- nA felhasználók jelentős részének a készüléke képes a mobil webezésre.
- nAz aktív webezők száma rohamosan nő, és még csökkenő árak mellett is növekednek az ebből származó bevételek.
- nForrás: W3C-MWI/Nokia

Mobil böngészés előretörése

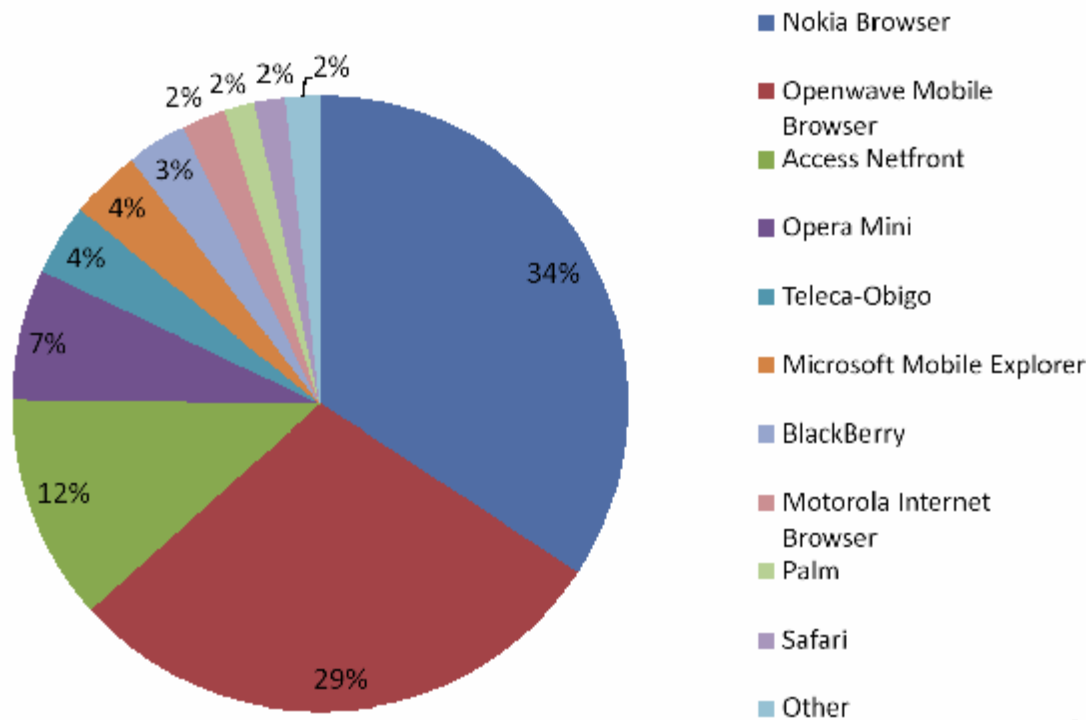
Wireless penetration Q2 2006

Forrás: http://www.gsmworld.com/documents/universal_access_full_report.pdf

Mobil-böngésző statisztika

Worldwide Mobile Browser Share

AdMob Mobile Metrics Report, July 2008

Openwave	% of Reqs
Motorola	50.6%
Samsung	22.4%
Kyocera	10.1%
Nokia	5.3%
LG	4.6%
UTStarcom	2.6%
Other	4.3%
Total	100.0%

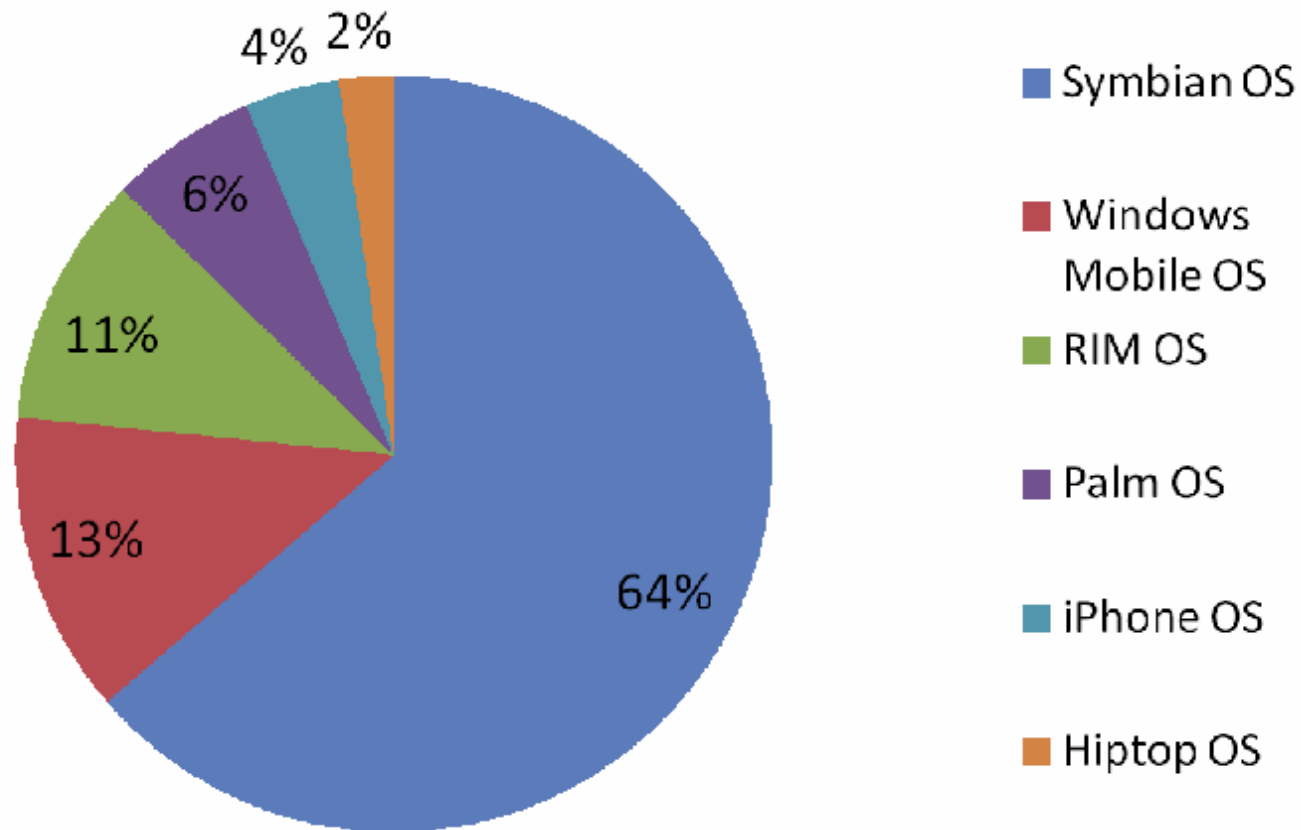
Access Netfront	% of Reqs
SonyEricsson	63.2%
Samsung	13.9%
Sanyo	7.0%
Sony	4.3%
Danger	3.8%
Huawei	2.3%
Other	5.5%
Total	100.0%

Opera Mini	% of Reqs
Nokia	75.1%
SonyEricsson	11.6%
Motorola	10.8%
HTC	1.1%
Other	1.3%
Total	100.0%

Teleca Obigo	% of Reqs
LG	41.4%
Samsung	37.2%
Motorola	10.6%
SonyEricsson	4.2%
Huawei	2.9%
Panasonic	1.5%
Other	2.2%
Total	100.0%

Microsoft Mobile	% of Reqs
HTC	47.3%
Samsung	15.3%
HP	9.0%
Motorola	8.0%
MITAC	5.9%
T-Mobile	5.0%
Other	9.5%
Total	100.0%

Smartphone Requests by OS: WW

AdMob Mobile Metrics Report, July 2008

Nagy a szórás

Top Device Mfrs	% of Requests	Share Chg %
Nokia	32.8%	1.6%
Motorola	16.2%	-2.8%
SonyEricsson	11.6%	0.1%
Samsung	9.7%	-0.6%
LG	3.8%	-0.5%
RIM	2.8%	-0.5%
Kyocera	2.6%	0.0%
Palm	1.7%	-0.3%
HTC	1.4%	0.3%
Apple	1.0%	-0.4%
Other ⁽¹⁾	16.5%	
Total	100.0%	

Handset Capabilities	% Capable
Supports Polyphonic Ringtones	76.4%
Supports Streaming Video	51.0%
Able to Download Video Clips	69.4%
Supports WAP Push Messages	83.3%

MMA Standard Screen Size	Share %
Small	33.3%
Medium	31.4%
Large	23.7%
X-Large	11.6%

Top Handset Models		% of Requests	Share Chg %
Motorola	RAZR V3	3.7%	-0.6%
Nokia	N70	3.0%	0.3%
Motorola	KRZR K1c	2.9%	-0.6%
Motorola	W385m	1.9%	-0.4%
Motorola	Z6m	1.6%	0.1%
Nokia	N95	1.5%	0.1%
Nokia	N73	1.4%	0.0%
Nokia	6600	1.4%	0.1%
RIM	BlackBerry 8100	1.4%	-0.2%
Nokia	6300	1.3%	0.2%
Kyocera	K24	1.3%	-0.1%
Palm	Centro	1.3%	-0.2%
Nokia	N80	1.2%	0.2%
Nokia	5300	1.2%	0.2%
Nokia	3110c	1.0%	0.2%
SonyEricsson	K800i	0.9%	-0.1%
Nokia	5200	0.9%	0.1%
Nokia	7610	0.9%	0.1%
Nokia	3230	0.8%	0.1%
Nokia	6030	0.8%	0.1%
Total		30.2%	

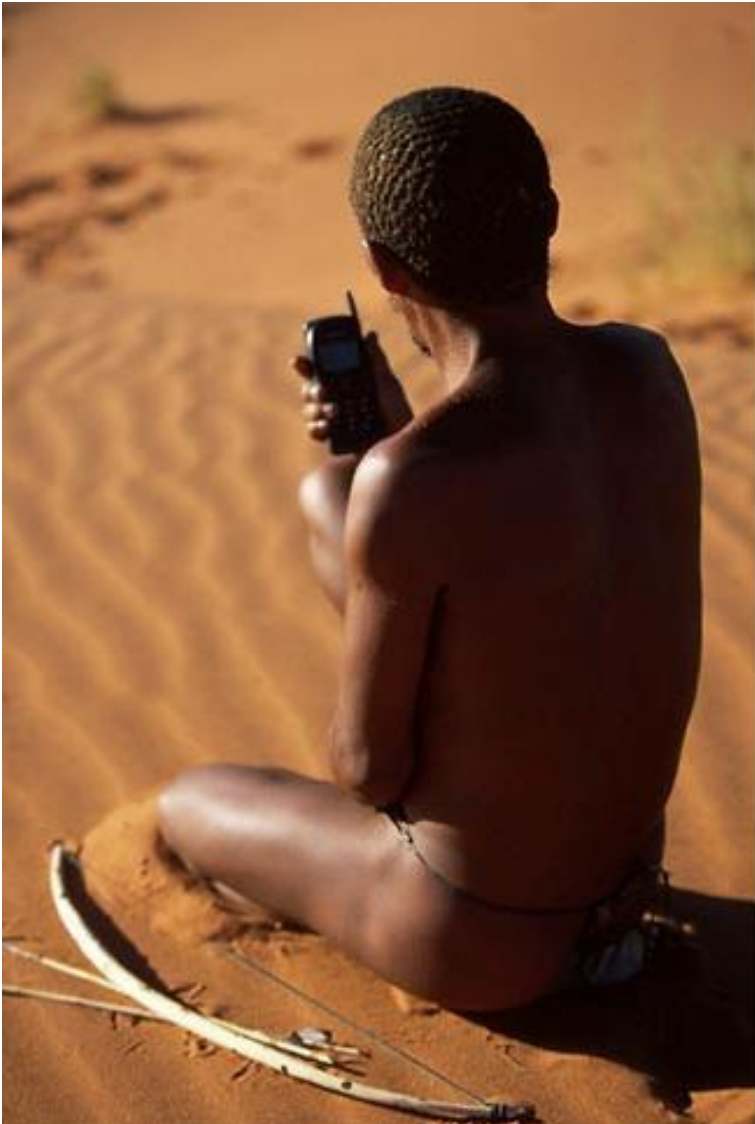
AdMob Mobile Metrics Report, July 2008

Nagy a szórás

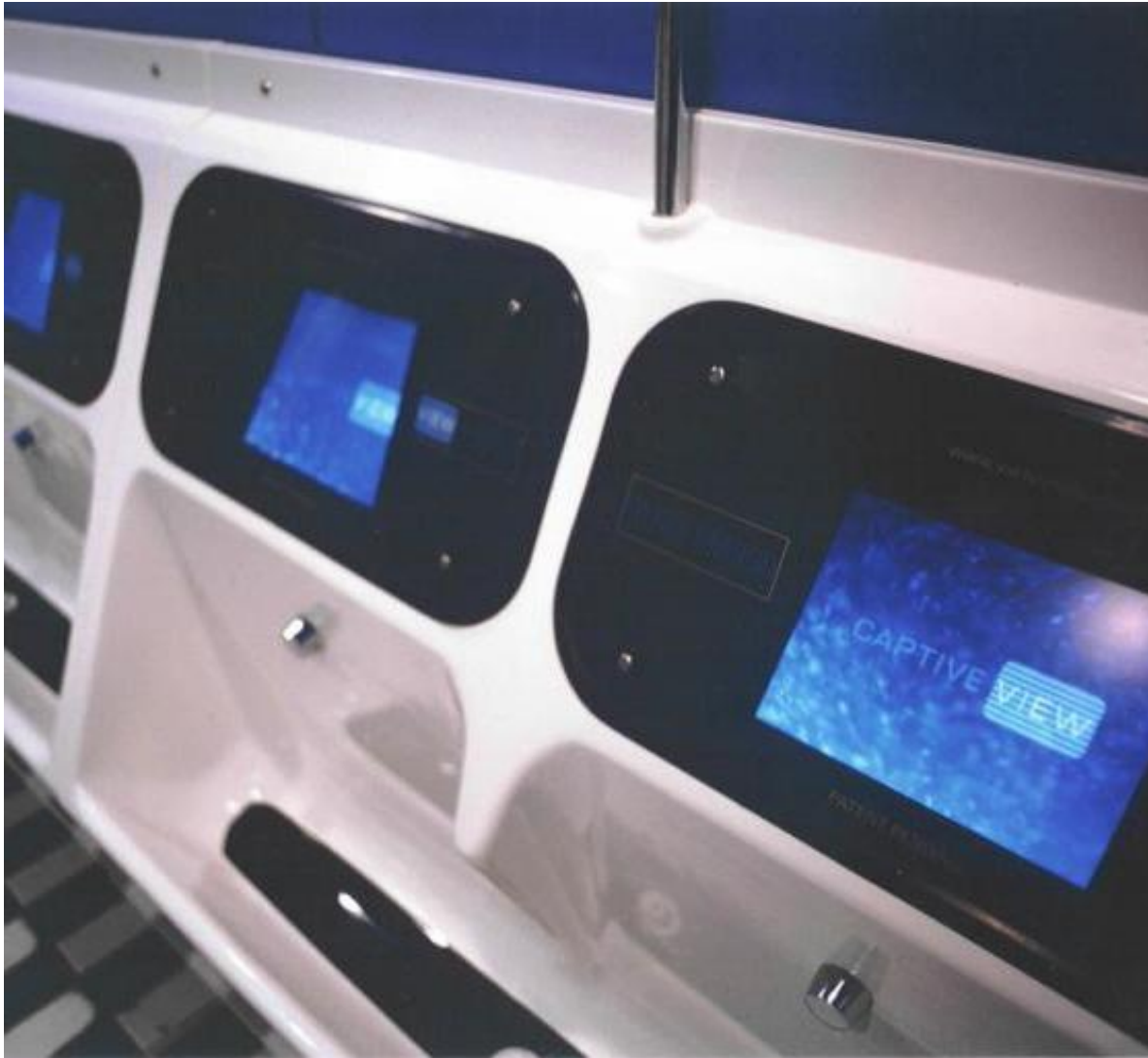
- n Minden országban másra használják a mobilt
 - n Israel: 90% 3G penetráció
 - n Románia: FM rádió fontos
 - n Afrika: internetelérés egyetlen módja sok helyen

A mobiltelefon terjedése

Böngészés a WC-től a konyháig :-)

W3C - Mobile Web Initiative (MWI)

- n <http://www.w3.org/Mobile/>
- n Mobile Web Best Practices 1.0
 - n 1.0 ajánlás 2008. július 29.
- n mobileOK Basic Tests 1.0
 - n Javaslattevő 2008. november 3.
- n W3C mobileOK Checker
 - n <http://validator.w3.org/mobile/>

Mobile Web Best Practices 1.0

- n 60 szabály, ajánlás
- n 5 csoportban
 - n Általános tennivalók
 - n Navigáció és linkek
 - n Oldal kinézete és tartalom
 - n Oldalszerkezet
 - n Adatbevitel

Általános tennivalók

- n Használjuk ki az eszköz lehetőségeit
- n Teszteljük az elkészült oldalt
- n Egy honlap tartalma (egy URI) különböző eszközökön ugyanazt a tartalmat, érzést adja (One Web)

Általános tennivalók

Hogy kihasználhassuk a Web nyújtotta összes lehetőséget...

W3C-MI: [W3C 7 pontban](#) | [Elérhetőség](#) | [Rendezvényeink](#) | [Fordítások](#) | [Hírek](#) | [RSS-csatornáink](#)
W3C: [Home](#) | [About](#) | [Activities](#) | [Technical Reports](#) | [World Offices](#)

A "World Wide Web Consortium" (W3C) olyan egymással együttműködő technológiák (specifikációk, irányelvek, szoftverek) fejlesztésével foglalkozik, melyek segítségével kiaknázzhatjuk a Web összes lehetőségét az információs fórumok, a kereskedelem, a kommunikáció és a kollektív tudás terén egyaránt. A W3C Magyar Iroda célja, hogy a magyar intézmények és cégek minél szélesebb körében megismertesse a W3C tevékenységét és segítséget nyújtson az azokban való részvételhez.

The screenshot shows the 'Hazai hírek' (Local news) section of the W3C.hu website. The main article is titled 'Info-kommunikációs Akadálymentességi Workshop 2008 - Előzetes program és regisztráció'. The text describes a workshop on October 7th, 2008, organized by W3C Magyar Iroda, with a focus on accessibility. It mentions a preparatory program and registration details. A search bar is visible on the right side of the page, with the Google logo and a search button. Below the search bar, there are radio buttons for selecting the search location (www.w3c.hu or www.w3c.org) and a list of navigation links under 'Az irodáról' (About the office) and 'Szolgáltatásaink' (Our services).

w3c.hu – asztali böngészőben

Hogy kihasználhassuk a Web nyújtotta összes lehetőséget...

W3C-MI: [W3C 7 pontban](#) | [Elérhetőség](#) | [Rendezvényeink](#) | [Fordítások](#) | [Hírek](#) | [RSS-csatornáink](#)
W3C: [Home](#) | [About](#) | [Activities](#) | [Technical Reports](#) | [World Offices](#)

A "World Wide Web Consortium" (W3C) olyan egymással együttműködő technológiák (specifikációk, irányelvek, szoftverek) fejlesztésével foglalkozik, melyek segítségével kiaknázzhatjuk a Web összes lehetőségét az információs fórumok, a kereskedelem, a kommunikáció és a kollektív tudás terén egyaránt. A W3C Magyar Iroda célja, hogy a magyar intézmények és cégek minél szélesebb körében megismertesse a W3C tevékenységét és segítséget nyújtson az azokban való részvételhez.

Hazai hírek
Ha szeretne rendszeresen értesülni híreinkről, [iratkozzon fel](#) havonta megjelenő hírlevelünkre, vagy [jelentkezzen](#) RSS-csatornáinkra.

► **Info-kommunikációs Akadálymentességi Workshop 2008 - Előzetes program és regisztráció**
2008. október 07.: A W3C Magyar Iroda fontos célkitűzése az info-kommunikációs akadálymentesítés szakmai háttérének kialakításában való aktív részvétel. Ennek jegyében **2008. november 20-án Info-kommunikációs Akadálymentességi Műhelykonferenciát** rendezünk, melynek helyszíne az [MTA SZTAKI](#).

Az előzetes program és további részletek a rendezvény folyamatosan frissülő [honlapján](#) olvashatóak.

A műhelykonferencián **a részvétel ingyenes**, de előzetes [regisztráció](#) szükséges.

A program véglegesítéséig van még lehetőség **előadással jelentkezni** a műhelykonferenciára. Az előadás-javaslatot az office@w3c.hu e-mailcímrre kérjük elküldeni, az

w3c.hu - mobil böngészőben

Navigáció és linkek

- n Az oldal URI-je rövid legyen
- n Az oldal tetején csak minimális navigáció legyen
- n Konzisztens legyen a navigáció
- n Rendeljünk gyorsbillentyűt a gyakori funkciókhoz
- n Ne frissüljenek a felhasználó tudta nélkül automatikusan az oldalak
- n Külső hivatkozású erőforrásokat kerüljük

Oldal kinézete és tartalom

- n Törekedjünk arra, hogy csak egy irányba kelljen görgetni az oldalt
- n A színek ne hordozzanak máshogy nem elérhető információt
- n A tartalom és a háttér között megfelelő legyen a kontraszt
- n A fontosabb tartalom előzze meg a kevésbé fontosat
- n A tartalmat limitáljuk arra, amit a felhasználó kért

Oldal mérete - letöltési sebesség

<i>Honlap címe</i>	<i>Főlap mérete (kb)</i>	<i>Tömörített méret (kb)</i>	<i>5kb/s modemmel (s)</i>	<i>128kb/s ADSL (s)</i>
erg.bme.hu	47	41	8	0,3
iwiw.hu	430	127	25	0,8
pannon.hu/egyeni	500	158	32	1,0
bme.hu	747	200	40	1,3
cnn.com	664	257	51	1,6
microsoft.hu	307	258	52	1,6
origo.hu	567	304	61	1,9
index.hu	1071	723	145	4,5

Oldalszerkezet

- n Az oldalnak legyen egy rövid, de velős címe
- n Jelöljük megfelelően az oldal elemeit (P, H1, H2, stb.)
- n Táblázatot csak akkor használjunk, ha az eszköz támogatja
- n Nem szöveges elemeknek legyen szöveges megfelelőjük
- n Képek mérete a kódban is legyen megadva
- n Az oldal legyen szabványos

Opera felmérése (2008)

- n Opera kutatásának a részeredménye
- n Honlapok milyen technológiákat használnak
 - n Flash: 35%
 - n Ajax: 3,3%
 - n CSS: 80%
 - n JavaScript: 75%
- n Szabványos (W3C Validator)
 - n 4,13%
 - n 50%-a azoknak, akik azt állítják

Tesztelés

- n W3C Validator (<http://validator.w3.org/>)
 - n Online ellenőrzés
 - n A honlapunk minden esetben legyen szabványos

W3C Validator

W3C QUALITY Assurance **Markup Validation Service** v0.7.3

[Home](#) [About...](#) [News](#) [Docs](#) [Help & FAQ](#) [Feedback](#)

Result: Failed validation, 20 errors

Address:

Encoding: windows-1250 (detect automatically)

Doctype: (no Doctype found) (detect automatically)

Jump To: [Results](#)

Revalidate With Options

Show Source Verbose Output

Validate error pages

[Help on the options is available.](#)

No DOCTYPE found! Attempting validation with HTML 4.01 Transitional.

The DOCTYPE Declaration was not recognized or is missing. This probably means that the Formal Public Identifier contains a spelling error, or that the Declaration is not using correct syntax. Validation has been performed using a default "fallback" Document Type Definition that closely resembles "HTML 4.01 Transitional", but the document will not be Valid until you have corrected this problem with the DOCTYPE Declaration.

Learn [how to add a doctype to your document](#) from our [FAQ](#).

This page is **not Valid (no Doctype found)!**

Below are the results of attempting to parse this document with an SGML parser.

- Error** Line 1 column 0: no document type declaration; implying "<!DOCTYPE HTML SYSTEM>".

<< HTML >

The checked page did not contain a document type ("DOCTYPE") declaration. The Validator has tried to validate with a fallback DTD, but this is quite likely to be incorrect and will generate a large number of incorrect error messages. It is highly recommended that you insert the proper DOCTYPE declaration in your document -- instructions for doing this are given above -- and it is necessary to have this declaration before the page can be declared to be valid.

W3C Validator

W3C QUALITY Assurance Markup Validation Service v0.7.3

Home About... News Docs Help & FAQ Feedback

Result: Passed validation

Address:

Encoding: iso-8859-2 (detect automatically)

Doctype: XHTML 1.0 Transitional (detect automatically)

Root Namespace: http://www.w3.org/1999/xhtml

Jump To: Results

Revalidate With Options

Revalidate: Show Source Verbose Output Validate error pages

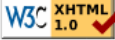
Help on the options is available.

Note: The Validator XML support has some limitations.

This Page Is Valid XHTML 1.0 Transitional!

Tip Of The Day: [Beyond Validation](#)

The document located at <http://www.w3c.hu/> was checked and found to be valid XHTML 1.0 Transitional. This means that the resource in question identified itself as "XHTML 1.0 Transitional" and that we successfully performed a formal validation using an SGML or XML Parser (depending on the markup language used).

 To show your readers that you have taken the care to create an interoperable Web page, you may display this icon on any page that validates. Here is the HTML you could use to add this icon to your Web page:

```
<p>
  <a href="http://validator.w3.org/check?uri=referer"></a>
</p>
```

If you like, you can download a copy of this image (in PNG or GIF format) to keep in your local web directory, and change the HTML fragment above to reference your local image rather than the one on this server.

Adatbevitel

- n Csökkentsük a billentyűzetleütéseket egy minimumra
- n Ahol csak lehet, kerüljük a szövegbevítelt
- n Legyenek alapértelmezett értékek megadva
- n Logikus sorrendben kövessék egymást a linkek és az űrlapelemek

mobileOK Basic Tests 1.0

- n Alapja: Mobile Web Best Practices
- n Géppel ellenőrizhető szabályrendszer
- n Harmadik fél által tanúsítható (pl. webkereső)

Köszönöm a figyelmet!

<http://www.w3c.hu>

Email: Mate.Pataki@w3c.hu